

Josef
Holcman

KACÍŘSKÉ VINOBRANÍ

Josef
Holcman

KACÍŘSKÉ VINOBRANÍ

Tato kniha vyšla s podporou manželů Michaely a Františka
Severinových a spolku Naše Slovácko Vracov.

Poděkování patří také Miroslavu Zelinskému za první
a nejdůležitější redakci textu.

Civilizovaní lidé směřují tam,
kde zraje víno.

Charlie Chaplin

PREDSLOV

Neobvyklé dielo, magnetizujúca studnica moravskej slovesnosti. Spočiatku to bolo pre mňa nel'ahké. Bolo treba do písma načierať dva-tri razy. Až neskôr som mohol lámať riadky, až potom som tomu začal rozumieť. Veta po vete a slovo po slove mi otvárali vstup medzi ľuďí a do kraja, ktorý som dosiaľ nepoznal. A navyše, sem-tam som sa dostával do situácií, ktoré som musel riešiť matematicky. Zostavoval som zlomky skladby slov a tie mi pomohli nájsť spoločného menovateľa. Nuž a potom to už išlo. Dej sa kĺzal a text bol čoraz príťažlivejší. Neodsúdené Vlkošsko a jeho ľudia mi odvárali dvere do príbytkov, ktoré voňali chlebom a vínom...

Kniha má desať častí. Každá je o inom, všetky však zatínajú do živého. Akoby aj nie, veď „naši velbloudi nebloudí, tramínek je pramínek a víno je večný samovrah“... Ideme na to. Prvá kapitola (Tíha dedičství), návraty do detstva. Vínne alegórie a ich živé transformácie. Prikrčené domky, obrovský kľúč vo dverách a húpací koník s pyskami plnými peny. Starečkova sviečka a zlaté brnenie vínnych princov. Vínne alegórie, tajomné tóny myšlienok. Vlkošsko, raj na zemi, vínne podzemie, kde aj tma horí.

Pavučia pantomíma zleptaná medom... Na dnes to stačilo, zaspávajú s otvorenými očami...

Kapitola druhá, „Kľúče“. Kľúče zhrdzavelé aj virtuálne. Manželka aj synovia Honza a Kuba ich nevlastnia. Návštevy sa kopia a dvere vŕzgajú od rána do rána. Raz vládne dumavé prítómie (tretia kapitola) a potom nasleduje „Deväť mesiacov“, kapitola štvrtá. Texty víťazia nad unavenými očami čitateľa. Ešteže je tu Galileo Galilei. Génus, ktorý tvrdí, že víno je svetlo (nie tma!) spojené s kvapalinou (nie tekutinou). Fyzika bokom, už sme v piatej kapitole. Nazýva sa „Košť“, koštovka. Aktér Proso tvrdí, že koštovanie vína je spôsobené ťahom vlastnej krvi! Už sa nekoštuje, chuťové poháriky sú unavené a ušmudlené čaše sa prevracajú krikom. Majstri vinárskej samouky sa nadúvajú ako podrezaní moriaci. Vľkošskí doktori enofilozofie... Kľúč je stále vo dverách a aj Racodium cellare podľahlo clivým melódiám moravského folklóru...

Šiesta kapitola, „Vinobranie“. Podľa autora sa do vinice prichádza v šatách svojich predkov. Mysel' sa zošľachťuje, duša kvitne, fyzika tela poslúcha a z vinohradníka sa stáva vinár. Opäť iný svet. Ešte čarovnejší a príťažlivejší. Aj vďaka autorovi. Požičiava si Seifertovo posolstvo a tíško šeptá: „A pak do svých dlaní, které si předtím smočil do rosy, trošičku vína pro své rozjímání na stránkách tvých si skromně vyprosí.“ Obaračka je plná farieb, vinica „kvitne“ znovu. A sú tu ďalšie kapitoly. „Pres neboli lis“ (VIII. kapitola). Dialóg s autorom pokračuje. Text sa kľže na

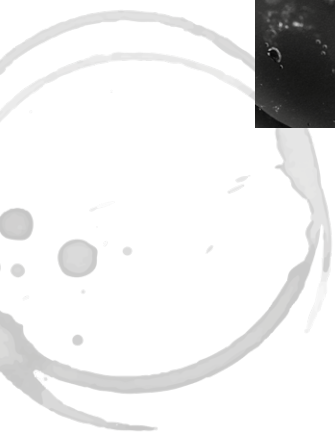
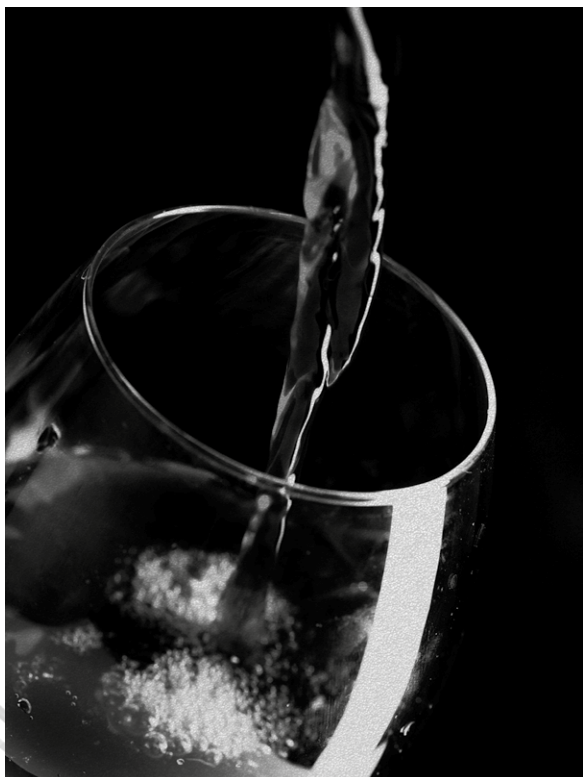
hrane úsmevných mysterióznych situácií a mnohé príbehy sú na medzi fikcie. Páči sa mi to... Nemý svedok, Holcmanov vretenový lis z počiatku 19. storočia. Dejú sa zázraky. Reformácia tuhej látky na kvapalinu. Hrozno tečie a mušt predsa nie je tekutina. Svet krúti hlavou, pokusy zmrazovania burčiaku chcú oklamať vedu. Tá sa nedá. Nie všetko ide po starom. Lisovanie nemá násilnícku podobu. Napriek tomu, že bobule umierajú. „Hrozny, moje hrozny, ani kapku vám nenechám“. Tak sa spieva na Vlkošku. Nasledujú texty, kde sa opäť skrúca svet. Ten zachraňujú len kroje moravských žien. Splývajú s krajinou a veštia budúcnosť... Víno sa už čistí a nám tak už nehrozí vyhnanstvo. Zostávame doma a vlaky do Veselí nad Moravou nemajú meškanie. Ešte tu pár rokov pobudneme a náš skon na nás nezabudne. Veltlíčka s moprom je jantárová asambláž... Dôchodcovia už nepracujú z chuti ale zo zúfalstva. Život je neúprosný. Čoraz častejšie sa stretávame na vlkošskom cmenteri. Je nás čoraz menej. Jarda zomrel vo vinici. Nebolo mu ani šesťdesiat... A kacíri dvíhajú hlavy. Náš život nebude nikdy pokojný. Ani tam dole pod zemou...

Kapitola deviata, „Noci“. Každodenné cesty medzi potokom a sklepom. Cvrlikanie svrčkov neutícha... Čakárne lekárov sú plné a víno je stále pri mne. Drží sa nás ako kliešť. Kol'ko som ho vypil? Dva litre za týždeň, sto litrov za rok. Možno aj viac. Mám ho na jazyku vo dne, v noci a neviem odpovedať, či za tmy je víno čierne. Nie som predsa Francúz. Tí pijú Pinot noir aj vo dne... Pretnem tmu a snívam. Aj vo dne. Sny odomykajú moju dušu.

Na zoseknuté listy viniča píšem poéziu. Čo na tom, že verše sa smrekovsky nerýmujú. Veď aj biblia je „líná“, keď hladká ťa víla menom vína... A svitá nový deň. Ocitám sa v krčme a počúvam, že za komunistov bolo lepšie. A že Rusi urobili v šesťdesiatom ôsmom u nás poriadok. Génus komunistickej tuposti a arogancie je neporaziteľný.

Kapitola posledná, desiata. S názvom „Rána“. Telo je skleslé, ale metabolizmus ešte funguje. A zdá sa, že alkoholdehydrogenáza je u bielej rasy prebujná. A menej síry v moravskom víne znamená aj čistú hlavu. Vychádza slnko a začína divadlo. Orchester diriguje Louis Pasteur. Na Vlkošku aj vo Vinohrádkoch znejú len čisté tóny a je akosi priskoro, už teraz drhnúť na „patre“ úst drzé mladé vína. Je čas na milovanie. Milovanie rodného kraja. Vôľ a hl'adať a nachádzať bludičky fotosyntézy na pitoreskných úbočiach pruhovaných kopcov. Vinice hrajú badminton. A ja som v ňom dobrý. A moji synovia sú ešte lepší. Napokon sú to moje gény. Gény boha Bakcha. Či sa vám to páči a či nie, tie gény sú trvalou súčasťou vášho vínneho kráľovstva, ktoré vonia moravským materským moprom...

Fedor Malík, vinař a publicista, máj 2024

VÍNO BEZ KYSELINY JE
ANDĚL BEZ KŘÍDEL.

PROLOG

Chtěl bych vám teď povědět, jak jsem objevil náš vinný sklep

Nášemu vínu se kdysi zdál sen, že je krví, která koluje ve
vinařových žilách

Chtěl bych se vám svěřit, že není nic smutnějšího, než když
podzimní vinohrad dokrvácí

Stařeček nakrmil zámek klíčem a kádě za dveřmi otevřely
klín kvasících hroznových třpytů

Chtěl bych vám vyprávět, jak se krásní ignoranti ve sklepe
stávají tím, čím jinak nejsou

Jako mírumilovní piráti nasedají do bárky plující tichem
sklepení a košťýřem veslují vesele

Chtěl bych vám povykládat, kdy jsem zakotvil v zátoce zvané
Vinohrádky

Od těch chvil můj pevný krok stoupá dolů kloktat vratké
schody skleповé a vínu víčka otvírat

Chtěl bych popsat to němé tajemství podzemní: v létě stu-
dená studna v zimě horkem hoří

Od té doby piju vůni vína okovaného a moje nevinné stopy
jdou neomylně přede mnou

Chtěl bych vám dokázat, já, slavnostní lupič bobulí, že víno
bez kyseliny je anděl bez křídel

Víno je studený ohříváč mlhy všednosti a ztracených písní,
těch mincí na stěnách v plísni

Chtěl bych nakreslit šachovnici a do bílých polí vpisovat
neznámé city ze života hroznů

Víno, které nemá svoji kroniku, je bezejmenné, proto znám
rodokmen všech svých hlav

Chtěl bych popsát, jak vinař ráno trpí s vinohradem a vpo-
večer znovu křtí jeho tekuté dítě

Očima hladím dubové nádoby smrti posvěcené a tak si
s otcem i stařečkem ruce podávám

Chtěl bych jazykem zaznamenat stvoření vína, při němž
slovo se stává skutkem tekoucím

Zaslechl jsem v září šumný řev burčáku: Kde jste kdo, pojďte
honem, akorát vřu!

Chtěl bych vám sdělit, že vést život s révou vinnou poctivě
je náročnější než život sám

Řachnutí špuntů z bečky, veltlín hraje pohádku Hrnečku vař
a láva se řine do světa

Chtěl bych popsát, jak vinař musí ráno vstávat z mrtvých
a skládat slib věrnosti vodě

Slunko vdechlo vínům jména, voda z oblohy mízu v hro-
zech znásilnila a jak pěkně

Chtěl bych ty kopce obejmout, ty naše velbloudy, co nebloudí
a nosí nás od činu k vínu

Stará vína mlčí palčivě a čekají, až je vinaři rozmluví jazykem
utonulým v nich

Chtěl bych slovem oživit zašlou krajinu bečkového klidu
a pruhovaných kopců

Ryzlink rýnský nese v sobě jako z lípy stvořený med a včely
vědí, co rýňák po nich dědí

Chtěl bych psát do cihlové klenby slova o víně, jež ožívá na
jazyku ve chvílích skonání

Tramínek vlasů je hrozen červený a rodí víno bílé s hořčinkou
na patře, tak nehltat!

Chtěl bych tvořit z ranních mlh oblouk spojující mízu spící
s pamětí hlav a krví nepoddajnou

Burgunda modrá má barvu cihlovou s chutí, které poutník
často na chuť nepřijde, což nevadí

Chtěl bych mluvit slovy srozumitelnými pro zájemce ticha,
kteří mají chuť ho košťovat

Víno se stává slováckou duší v tekutém stavu, když košťýřem
hladinu v sudu probodnu

Chtěl bych oživit vypravěčství vinařů tažněm pupeční šňůry
spojené s tím, co už zhaslo

Víno je věčný sebevrah, sklep dumavé přítmí a vinař otvírač
snů v révoví čekajících

Chtěl bych se koštěm vína kutálet pozpátku, přes vrzání
presu ke střapcům bolavým

Konáme stráž ve sklepe nad zdrojem sladkých trýzní, hovory
jsou naší potravou

Chtěl bych psát o presu, který nalité střapce drtí, aby vydaly
devět měsíců čekání

Víno radost násobí a umí tlumit žal, tak se přiznejte, kdo se
s ním nikdy neopil

Chtěl bych slovem vstoupit do jarní vinice prořezaných prutů,
jež pláčou bez naříkání

Pouštíme žilou aleji nádob, jazyky nedočkavé vymlaskávají
přízraky skleněné

Chtěl bych psát o duši vína, která zpívá básně pomíjivé, než
se vědra vzduchem zadýchají

Mezi sklepy hledáme neviditelné lano a víno v nás si hraje na
provazochodce

Chtěl bych se ptát, zda znám svůj starý chrám, když každý
nový krok je konci blíž

Když košťýřem nasaju, tak vědro vína a můj oběh krevní spojí
se ve spojené nádoby

Chtěl bych se zakoktat ústy plnými vína, až naznak mě položí
a zvony zazvoní šlus

Víno je zkušený začátečník v třesnutém tichu čekající na
rozbušku jménem jazyk

Tak vám píšu, aby skutky moje slovem se staly a zvuk slova
psaného do světa se rozletěl

ČASŮ. ZAVŘETE OČI STAŘEČCI, PAŠERÁCI ZÁŠLÝCH

1.

TÍHA DĚDICTVÍ

Můj dědeček Josef byl majitelem vinného sklepa a držitelem klíčů. Říkali jsme mu stařeček. Když mě s bratrancem Blažejem poprvé, byly nám čtyři roky, vzal na vůz tažený koňmi a odvezl pár kilometrů za rodnou ves, do Achtele na Vlkošsko, zajíkal jsem se závratí z nového světa. Zjevení jako v pohádce. Vůně třešňové aleje přebíjela pach koní. Nízké domky bez vrat a oken, jenom s malými otvory ve zdi, jako by klečely v trávě. Zářivě obílené stěny s modrou podrovnávkou, popraskané trojúhelníky dřevěných štítů obrácených k polní cestě. Moje vzdechy chvílemi nedýchaly.

„Stařečku, co je to?“ ptal jsem se a ukazoval na všechno kolem. Než mně stačil odpovédět, tak zase: „Stařečku, a co je toto?“

„Jozefku, nechceš povykládat pohádku?“ zahrál dotazy do autu stařeček a já: „Nic. A na co je toto?“ Stařeček odpovídal, ale když už byl umlácený mými dotazy, tak jsem se optal Blažeje,

který byl o půl roku starší: „Blažku, a na co je toto?“ A on mně odpověděl: „Optej se stařečka.“

Byla to osada bez domácích zvířat, bez dvorů, bez plotů. Okna, řečená okýška, se mně upřeně dívala do očí. Do kopce, na jehož konec jsem nedohlédl, se táhly řady malých, všelijak pokroucených stromků, u nichž stály zatlučené kůly. Skrčený, brčálově studený obraz. Jeho odlesk mě však hřál, jako bych tušil, že ty nakloněné terasy vinic se v době zrání dají do pochodu, že odtečou dolů do těch přitažlivých domečků a nejistota očekávání věčné sklizně padne.

Neviděl jsem v té vesnici ani ženy, ani mladé lidi jako u nás na návsi, viděl jsem jenom staré muže s motykou či skleničkou v ruce nebo s váhami na zádech, jak nahrbeni nesou od studny dva kýbly vody. Viděl jsem je z vozu, seshora, a tak jsem konečně místo nekonečných dotazů zvolal: „Voda!“

Byli jsme s bratrancem tak rozjívění z toho, co jsme poznávali, že jsme chtěli vyskočit za jízdy a ohmatat si ty objevy, ale skoku jsme se báli, tak jsme se rukama zapřeli o přední čelo vozu a pošetile do něj zatlačili v domnění, že pojede rychleji, a tak budeme na místě dřív. V zahradě, kde ani bohové nežízni.

Konečně! U jednoho z těch příkrčených domků jsme skočili z bočnice vozu stařečkovi do náruče, on nás zhoupł do trávy a zazvonil obrovitými klíči ve dveřích sklepa. Otevřel je. Vrzot pantů obnažil prostor za dveřmi, jemuž vévodil dvoumetrový dřevěný hrad, z něhož vytékala šťáva. Takovému okouzlení z věcí v cizím prostoru jsem zpočátku nedůvěřoval. Stály tam dřevěné škopky,

visely motyky a skleněné tyče, nahoře rozšířené jako břicha tlustých chlapů. Ale taky mě ta místnost se silným trámem, držícím strop, lákala, protože naproti hlavních dveří byly dveře druhé. Ale kam vedly, když – uvědomil jsem si – za domem byla vysoká mez? Vykročil jsem, otevřel druhé dveře a tam nebylo nic. Nic? Tma, díra dolů, jeskyně jak v staré pověsti. Třeskuté navlhlé ticho. Ale zvědavost uvolnila ztuhlé nožky a posouvala mě pomalu šikmo dolů, otáčel jsem se za světlem, a když jsem viděl za sebou jistotu pevné stařeckovy siluety, tak ještě pár krůčků a potom jsem už nic neviděl, jenom jsem nahmatat třetí dveře. Strčil jsem do nich a rychle couvnul před dalším neznámým prostorem.

Potily se mně ručičky závratí z nového území
a můj houpací kůň už měl pysky plné pěny
Políčil jsem na sebe ochočené zdi kamenné

Po chvilce jsem pocítil, že moje ruce jsou silnější než dusivé obavy, natáhl jsem je pomalu před sebe, šátral jimi v opatrných krůčcích a z obou stran nahmatával škopky naležato. Do té doby jsem sud neviděl. Přejel jsem po něm, dlaněmi opsal kruh a našel na něm otvor velký asi jako lidská ústa, ucpaný dřevěným špuntem. Byl jsem chvilkovým dobyvatelem! Posunoval jsem se vpřed ručkováním po obručích, jež mě vedly dál do tmy. Stařeček rozžal svíčku a ta rozlila zlato po zdích i po stropě, který byl zakulacený, kvelbený, a to jsem také nikdy neviděl. Stěny se leskly vlhkem. Byl jsem princem jdoucím jeskyní proti drakovi. Stařeček mně

dodával odvahy, tak jsem šel dál, až na samý konec, kde nebyla zed' z cihel ani kamení, ale jenom břeh z hlíny, svázející se dolů. Báł jsem se, aby ta šikmá stěna na mě nespadla, ale zároveň cosi ve mně chtělo, abych si na ni sáhnul. Potom jsem se prudce otočil a utíkal nahoru jako vítěz nad tmou. Musím přiznat, že Blažek šel přede mnou, protože byl odvážnější.

„Co to bylo? Byla to pohádka?“ optal jsem se stařečka, který se spokojeně usmíval nad poznáním, že vnuci se sklepa nebojí.

Je to snad první dětský vjem, který se neztratil v krajině zapomínání. Ale ano, nebojte, první můj vjem je obrázek štíhlé černovlasé maminky v sukni, zástěře, jupce a šátku. Maminky, která mě na tu cestu vypravila. Proto bych chtěl připsat i to, co si nepamatuju, totiž jak jsem před víc než sedmdesáti lety vplul do vinného sklepa. To jsem tady ještě nebyl, ale maminka mě protáhla tunelem bytí a nebytí, aniž tušila, co všechno z toho vzejde. Z nebytí bytí a z něj bití, které leželo na počátku našich vítězství. Kdyby je znala, tak by mě do vinného sklepa nenosila. Líčila sklep bělostným vápnem, aby dům vína voněl, a já už vím jak, protože od dospívání jsem vypil sto věder vína a pátrám čím dál víc, co to se mnou udělalo. Víno mě naučilo chápat svět jako laskavého vládce s krutýma ručičkami. Proto tento text neposílám pijákům, a abstinentům už vůbec ne. Sto věder tak naplnilo bazén, v němž denně plavu, a to víno plave ve mně.

Na počátku, podle Bible, Bůh stvořil vodu a potom člověka k obrazu svému. Člověk pak odvážně, myslím si, stvořil víno.

A uložil ho ve sklepě. Ale nebyl to ledajaký sklep na řepu, jaký jsem znal z domu. Tento mě čímsi táhl k sobě nejenom proto, že v tom temném prostoru dokázali staří vinaři sedět několik hodin, olizovat sklínky a mluvit o ničem i mlčet, až jsem se jim divil. Tón řeči byl tajemný, přitahovala mě slova kmitající tmou. Ti muži byli tehdy nekonečně staří, ale pitím vína odvraceli jeden mečbol smrti za druhým, zpomalovali čas, dokonce na chvílku uměli ručičkami hodin točit obráceně, aniž poskvřnili věčnost.

Ale aby to nevypadalo, že jsem objevil eden, já jsem si tu díru i protivil, protože skleповý ozon byl nezvykle divný a stěny byly pokryté navlhlou šedočernou plísní. Přesto jsem ji osahal a zjistil, že je hebká jako hedvábí, jako srst koťátka, a tento pocit lákal znovu na ni pokládat dlaně, zejména když jsem ucítil, jak pod ní zavoněl kámen. Nebylo tam ani světlo jako doma, čadící svíčka blikala a stíny hlav se komíhaly po stěnách, mezi nimiž nehybně visel tučný cigaretový kouř jako podzimní mlha pod vinohrady. Ale starým mužům to nevadilo, protože je přitahovala dvojí forma přítomnosti: kamarádi a víno. Ptal jsem se v duchu, co je tam drží. A přemýšlel, proč sedí jako zakletí, a ještě jim to stačí k dlouhým úsměvům ve vráscitých tvářích, co na tom mají?

Zavřete oči stařecci, pašeráci zašlých časů

Víno vás přesýpacími hodinami protáhne
do mladosti, jež plave v sudech pokušení

A vytušil jsem, na třetí či pátý pokus, že oni tam nesedí jen tak, oni odpočívají; tak jako my jsme s Blažejem odpočívali nekonečným obíháním sklepů, tak oni se bavili vidinami, promítanými na stěny skleповého plátna. Časem jsem poznal, že oni tak zhodnocují svoji roční práci, oni nepijí jen bílé nebo červené víno, ale oni v něm koštují i déšť, který skrápěl devět měsíců hrozny, oni ve víně válejí na jazyku i teplo, kterým slunko vyhřívalo hlavy révy vinné a kopec nad námi, oni se ovlažují vánkem, který na tom kopci po večerech pofukoval, a který si víno odneslo s sebou do podzemí. Oni přimhouřenýma očima vidí ve skleničkách i barvy vinohradu, od jarní jedovatě zelené, přes fialovou na listech po vinobraní až po adventní černobílou. Oni ti vinaři vlastně dokončují lehký zázrak, při němž pijí oblohu. Nebesa sestupují do hrdel stařečků, kterým je u toho zhmotnění tak zázračně, jako bohům na slavnosti, při níž topí vodu a pálí oheň. Sblížili jsme se.

S bratrancem jsme stařečkům kradli víno a burčák se nabízel sám. Vinné sklepy bezstarostně podpíraly břehy našeho smíchu. Při prvním ovínění hlasitě udeřilo ticho v nás a živilo se písni. Šláplo na nás umění a my nevěděli nic o utrpení za dveřmi.

Tehdy jsem na to Vlkošsko hleděl jako na území a dílo, které bylo stvořeno mým poznáním, zdálo se mně, že je tu jen pro mě, v duchu jsem se k němu stavěl, jako bych byl jeho majitelem, a tak jsem ho taky užíval a pozoroval, vzdouval jsem se do

historické paměti těch domečků, do nichž jsem vstupoval s tlukoucím srdcem zabušením na dveře, abych za nimi naslouchal řečem o víně a vinařích. Nadšeně jsem vinaře sledoval, jak chodí do svých náhradních příbytků se sotůrky nebo opletenými demižonky, jedni shrbeni už nad čaganem, jiní hrdě vypjatí nad svým dílem, s beranicemi i klobouky, v bílých slováckých košilích a v zimě v dubenácích z ovčí vlny, vykračovali si směrem ke sklepům jako figurky z pohyblivého betléma, fascinovaly mě ty postavy, které se každodenně sunuly k dočasnému a bezstarostnému nebytí ve svých sklípčích. Víno a nevědomí. Víno a nicota.

Od té doby se chovám jako opice v Thajsku, které prý domorodci loví tak, že nastraží sklenici s širším hrdlem, do ní dají jablko a sklenici pevně připevní ke stromu. Opice sáhne po ovoci, a přestože jí otvor neumožní vytáhnout sevřenou dlaň, tak už ji neotevře a jablko nepustí. Tak i já se držím toho otvoru, který byl vykopán v zemi a vytvarován z hlíny a kamene, aby si bez ohledu na roční období uchovával stálou teplotu, kterou víno žádá. Takže v době červencové pece, kdy nahé slunko svítí tak, že se mu nemůžeme podívat do očí, chladí nás síla kvelbených zdí a v únoru zas hřejí plameny, schované od října v nádobách – zima je vinařovo teplo a sklep je tělohřejník, protože u vína v ty chvíle i tma hoří.

Vinné sklepy jsou modlitebny, které si chlapi vysnili na schodech věčnosti tak, že obalili to omračující nic kolem nich do vápna a cihel. Proto ten skleповý průvan, zázrak z ničeho, mají rádi.

Považují ho za kus sebe sama. Zrcadlí se v něm jejich alter ego, nacházejí v něm sami sebe, a přesto ho pokaždé rozsvěcují s nesmělým chvěním paniců.

Když dnes přijedu k našemu novému sklepu ve Vinohrádkách, tak nejdu hned s klíčem ke dveřím, ale zhlídnu naši bílo-modrou kapličku patrona vinařů svatého Urbana. Potom poplácám dubový lis na víno stojící vedle sklepa. Do toho třaskavě pozdraví haf haf sousedův pes Ben, jeho pán Staňa vyjde před sklep a protáhne se. Oba zvedneme ruku na pozdrav, naše sklepy jsou od sebe tak třicet metrů. Začneme hrát pantomimu, já mávám pravou rukou dlaní směrem k sobě a pak napodobuju nalévání vína do hrdla. Staňa buď' zatočí oběma rukama, že ještě pojede někam autem, anebo prudce máchne rukou směrem k zemi, jakože teda půjde, ale neměl by. Nebo zavrtí zvednutou rukou, že nepůjde ke mně, a pak máchne směrem k sobě, abych šel já k němu. Teprv potom se ozve první věta: Hned to bude!

A když už to je, tak pantomima pokračuje. Opláchnutí sklínek koštovaček. Sejmутí koštýře z držáku na zdi, odšpuntování nádoby. Zasunutí koštýře do otvoru bečky a po jemném zanoření do hladiny nádech ústy tak, že víno teče nahoru v rozporu s gravitací s takovou samozřejmostí, že ten zázrak ani nevnímáme, protože sací reflex v nás číhá. Po nasátí vína následuje ucpání koštýře jazykem a v jeho dolní části, po vytáhnutí ze sudu, ucpání ukazováčkem. Symfonické prsty potom položí koštýř na

pravé rameno, které funguje jako opěra i dirigent dalších pohybů, a to takových, že levá ruka je volná ke košťování. Vinař nikdy nedrží košťýř oběma rukama. Ukazováček na košťýři povoluje a víno pění do skleniček. V tu chvíli k němu hned voníme, tehdy se vůně rozprskne do éteru a víno se otevře. Až se ve skle uklidní, tak se přes něj díváme do světla, jakou hází jiskru. I naše stíny se zvedají z podlahy a odmítají si přiznat, že víno je tu jenom pro jejich tvůrce. Potom ještě jednou přivoníme a pustíme si první hlt mezi rty a na jazyk a na patro a do zubů, tak nejlépe vylaskáme všechny vlastnosti vína, které ještě nesklouzlo do krku. Můžeme i nasát slabý proud vzduchu do úst a zachrčet si u toho jako staří bronchitici psi, můžeme i kloktat. Teprve potom se nedočkavé hrdlo dočká. Padá do něj chladná tekutina, která žaludek proměňuje v krb.

Po takových hltech několika odrůd se ocitáme ve stavu beztlíže, plaveme pod klenbami sklepů se skleněným kormidlem v ruce a nic u toho ani říkat nemusíme, stačí výraz v očích, abychom poznali, že víno je dobré a že naše hlavěnky jsou čisté jako naškrobené košile hodových stárků. Byli jste někdy u něčeho takového? Pak si zkuste představit, jak blažená a napínavá nedočkavost to byla. Víno se nespokojí s košťýřem, víno se nespokojí s jazykem. Víno chce dál a dál, víno miluje koloběh, víno je bohu libé jho.

Stodvacetkilový Janek v tom prostoru řve jako zabijačkové prase: „Já jezdím cestů ze sklepa občas na rybník, a to má dvě

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Kacířské vinobraní.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.